

V Československu dochází k postupnému odhalování zneuctěných soch prvního presidenta T.G.M., někde dokonce s náležitou rychlostí jak si taková událost zasluhuje. Bylo však málo míst v celém Československu a za celých 40 let diktatury se asi dají spočítat na prstech jedné ruky, kde se občane

T. G. Masaryk a Karel Čapck

dožadovali obnovu pomníku TGM, formou veřejné petiční akce. Jedním z těchto míst je i Šumperk a jeho okolí. Následky za takovou opovážlivost na sebe nedaly dlouho čekat. Po odeslání této petice adresátům a po odvysílání části petice Radiem Svobodná Evropa následovaly akce Státní bezpečnosti vůči těmto neohroženým občanům ještě v době, kdy o 17.listo-

padu 1989 si všichni nechávali jenom zdát. Pokud je mi známo tak někde bylo jednotlivcům vyhrožováno vedením, přirozeně, že na pokyn StB - vyhozením z práce /např. Okresní lidová knihovna/. Jinde např. v Okresním stavebním podniku Šumperk, odkud pocházela velká část signatářů, šumperská StB v čele s nadporučíkem Miroslavem Krmelou, přímo v podniku rozbila svůj stan a vyšetřování jakéhosi trestného činu nebralo konce. Klobouk dolů před činem těchto zaměstnanců OSP Šumperk, z nichž mnozí měli v podniku významné postavení a s jehož ztrátou mohli skoro jistě počítat. Dnes si na ně okresní představenstvo ani nevzpomene, ba ani v době odhalování pomníku, za který nasazovali svou kůži. Spíše naopak, na jedno z čelných míst města kandidovala soudružka, která právě ve zmíněném OSP Šumperk organizovala akci proti vystoupení zaměstnanců v generální stávce na podporu pádu totality. Takže se není ani co divit, když v "Moravském severu" z 19.prosince 90 v článku "Znovuodhalení památníku T.G.M." se autor H.H. ani slovkem nezmínil o neohroženosti svých spoluobčanů. V.H.

1. Žádost na ONV v Šumperku za znovuodhalení pomníku Tomáše Garrigue Masaryka ze dne 15.dubna 1989.
2. Olga W a l e s k á: Přišla hodina pravdy.
3. "Zvláštní vydání", vydává Čestmír K o c a r v Brně.
4. Podpisové archy se jmény, adresami a vlastnoručními podpisy všech signatářů petice za znovuodhalení pomníku TGM ze dne 15.dubna 1989.

Předpokl. cena: 1,- Kčs MIČ 47263 Náklad: 50 výtisků

v y c h á z e l o 1 9 7 3 - 1 9 7 5

o b n o v e n o 1 9 8 7 r o č n í k 8 č í s

Vydává: Vladimír Hajný
ČSA 34, 787 01 Šumperk

Red.rada: Josef Volařík
Marta Zemanová

Uzávěrka: 3.března 1991

V Šumperku, dne 15.dubna 1989

Kulturní odbor O N V
v Š u m p e r k u

Ž á d o s t.

Je tomu již bezmála dva roky, kdy se v úvodníku Rudého práva ze dne 18.7.1987 přímo vyzývají občané, aby mimo jiné podávali návrhy na pojmenování či přejmenování měst a ulic. Od té doby, jak jsme si všimli, se v našem krásném okresním městě Šumperku nevrátilo původní jméno ani jedné ulici, ani jednomu náměstí. Naopak, lze pozorovat, že dokonce i v 80-tých letech byl odstraněn celý pomník presidenta Osvoboditele Tomáše Garrigua Masaryka, tak jako se to stalo v obci Bušíně na šumperském okrese.

Proto jsme se my, níže podepsaní občané města Šumperka a šumperského okresu rozhodli podat návrh u Vašeho kompetentního úřadu na navrácení původního jména Náměstí Pionýrů, dříve Masarykovo náměstí, a základní škola na ulici 28.října, aby opět nesla svůj původní název-Masarykova škola. Zároveň žádáme, aby busta presidenta T.G.Masaryka byla umístěna na vhodném místě bývalého Masarykova náměstí. V případě, že ta, která v těchto místech stála je znehodnocena či není k nalezení, zavazujeme se, že uskutečníme dobrovolnou sbírku mezi občany šumperského okresu k získání finanční částky na její nové ztvárnění. Dále pak žádáme, aby pomník T.G.Masaryka, jež stál před bývalou Českou menštinovou školou v Temenici, byl vrácen se všemi poctami na své místo, které dnes zeje výmluvnou prázdnotou, za níž se každý musí stydět. Již dnes, a to jsme vlastně teprve na začátku procesu přestavby a demokratizace, je zřejmé, že T.G.Masaryk se zasloužil o náš stát významným způsobem. Proto již dále nechceme chodit po náměstích, ulicích a kolem institucí, u kterých je nám známo jejich pravé jméno.

Náš počet nás jistě neopravňuje k tomu, abychom mohli v případě odmítnutí Vaším úřadem trvat na svém požadavku. Opravňuje nás to však k tomu, abychom v takovém případě žádali uskutečnění nějaké odpovědné ankety či přímo referenda v rámci našeho okresu. Děkujeme Vám za Vaše odpovědné posouzení.

V vlastní jsem a přece divná tužba
svírá prsa těsným okovem,
stoupám v místa od dětinství milá,
a přec nejsem zde víc domovem.

Z "Českých veršů" Jana Nerudů

Za správnost podpisů ručí

Ing.Vladimír Hajný
Čs.armády č. 34
787 01 Š u m p e r k

Y. Hajný

OLGA

VALESKÁ

Přišla hodina pravdy

Přepadení Litvy sovětskými výsadkáři — konec perestrojky?

Carl H. Hahn

V noci ze 12. na 13. leden přepadli sovětská výsadkáři důležité veřejné budovy v litevských městech Vilno a Kaunas a vyhlásili výjimečný stav. To vše jen několik hodin poté, co Michail Gorbačov ujistil, že k dalším vojenským krokům nedojde, dokud celá litevská záležitost nebude projednána. Vlak sovětské perestrojky dojel zřejmě na konečnou.

sáhl rozpadu sovětského státu, ba nešťatil se dokonce obvinít organizátory západní pomoci, že do Sovětského svazu posílají radioaktivně zamořené potraviny. Vzhledem k tomu, že v mnoha sovětských oblastech už panuje bída, ba téměř hlad, zaviněný zhroucením centrálního distribučního systému, svědčí Krjučkovovo vystoupení o tom, jak pevně se on a jemu podobní opět cítí v sedle. Mnozí západní pozorovatelé z toho usuzují, že k obávanému puči orthodoxních komunistů v Kremlu už došlo.

Kreml a národy

Svědčí o tom také nečekané a spektakulární odstoupení Edwarda Ševardnadzeho z funkce ministra zahraničí, v níž si na Západě získal značné ocenění. Ševardnadze ve svém projevu na Sjezdu lidových zástupců varoval před nastávající diktaturou, právě tak jako hlavní Gorbačovův rival Boris Jelcyn, který vyzval otevřeně poslance, aby Gorbačovovi nepotvrdili rozsáhlé pravomoci, které žádal. Nebylo to však nic platné, Gorbačov vytoužené pravomoci získal a hned na počátku roku jich použil! k vyslání výsadkářů do odbojných republik, oficiálně proto, aby pochytili a násilím odvedli na vojnu brance, kteří presenční službu v okupační armádě odmítají.

Přihlí stoupenci tvrdě linie

Ševardnadze je Gruzinec — a to možná hrálo rozhodující roli při jeho úvahách o odstoupení z funkce sovětského ministra zahraničí. Odbojná Gruzie totiž usiluje o samostatnost a příkře odmítla vměšování Kremlu do svých vnitřních záležitostí. Ševardnadze je tak možná první sovětský politik, který pod heslem „bližší košile než kabát“ vyvodil důsledky z hrozícího kolapsu sovětského impéria, v němž, že se pro něj možná najde úloha v nezávislé Gruzii.

Ševardnadze ovšem není první zastánce liberálnější politiky, který opouští Kreml; před ním byl zbaven funkce ministra vnitra Vadim Bakatin a jeho nástupcem se stal lotyšský generál KGB Boris Pugo, jemuž po boku jako jeho zástupce stojí generál Gromov, velitel sovětských okupačních sil v Afghánistánu. Jmenování těchto stoupenců tvrdé linie do tak důležitých úřadů nasvědčuje tomu, že Gorbačov, který se z ekonomické nutnosti spojil se zastánci reformy a nyní se lekl sil, jež se tím uvolnily, hledá útočiště v pevně semknutých řadách věrných soudruhů.

Hodina pravdy

Mnozí, kteří si o něm dělali iluze, se s údivem ptají: je to nový Gorbačov? — Nikoliv. Toto je Gorbačov ve své pravé podobě: muž, který, ačkoliv je nositelem Nobelovy ceny míru, zneužívá svých rozsáhlých pravomocí, využívá situace — krize u Ferského zálivu — a posílá výsadkáře do zemí, které chtějí svobodu. Muž, který se v hodině pravdy — prvního máje 1990 na Rudém náměstí — obrátil k svému lidu zády.

Pro toho, kdo pozorně sledoval sovětský vývoj, a zejména Gorbačovův postup, nemohlo být přepadení na Baltu velkým překvapením. Sovětské impérium bojuje o přežití a neostýchá se k tomu použít nebrutálnějších prostředků.

Komunistický režim v Sovětském svazu se přitom setkává s čím dál větším odporem nejen v neruských republikách, ale i u samotných Rusů. O tom svědčí stále četnější demonstrace za demokracii a svobodu, demonstrace lidí, kterým nestačilo dosavadní hlemýždí tempo perestrojky. Výmluvným důkazem propasti mezi představiteli režimu a lidem byla událost, k níž došlo na Rudém náměstí na prvního máje 1990, když se celé kremelské vedení v čele s Gorbačovem, klobouky stažené do čela, otočilo zády k Rudému náměstí a odešlo z tribuny Leninova mauzolea, doprovázeno pískotem, voláním „Hanba!“ a „Pryč s diktaturou!“ Tento neslavný odchod, podobající se útěku, vejde možná do dějin jako historický okamžik zvratu — i když byl jen výsledkem dlouhotrvajícího vývoje. Tak jako ona chvíle, kdy statisíce na Václavském náměstí skandováním hesla „Nechceme kůl v plotě!“ zúčtovaly se 40 lety komunistického útlatku.

V Sovětském svazu však pád komunistického režimu nebude patrně tak rychlý a civilizovaný, jako u nás a ve východním Německu. Neexistují tam demokratické tradice, na něž by se reformátoři mohli odvolávat, ani není v blízkosti bohatý příbuzný, který s otevřenou náručí (a peněženkou) vítá návrat ztraceného syna. V Sovětském kotli to vše sociálními a národnostními spory.

Gorbačov neplní co slíbil

„A co Gorbačov?“ — zaptá se mnohý z těch, kdo v tomto muži viděli mocného čaroděje-dobroděje, zachránce nejen Sovětského svazu, ale málem celého světa. Gorbačov — a v tom se shoduje většina západních expertů — bojuje o přežití. Jako tak mnohý před ním zjišťuje, že nevládné džina, kterého vypustil z láhve. Nespokojenost s jeho vládou je všeobec-

ná: u jedněch proto, že neplní, co slíbil, u druhých proto, že sliboval příliš mnoho. Inteligence kritizuje nedostatky v provádění reformy, ultrakonzervativní komunisté mu vyčítají, že ohrožuje jejich výsadní postavení a uvolňuje nezvládnutelné společenské síly, lid se bouří kvůli stále se zhoršující hospodářské krizi. Vztah mezi reformátory a velením armády je krajně napjatý.

Puč konservativců?

Sovětská armáda utrpěla tak velké ztráty na své prestiži, jaké nezažila od druhé světové války. Největší ranou byla prohraná válka v Afghánistánu, která vzala Rudé armádě nejen nimbus neporazitelnosti, ale i s námahou udržovanou pověst bojovníka za práva lidu. V Afghánistánu se sovětská armáda prezentovala v roli okupanta a utlačovatele, navíc nesmírně brutálního, a po skončení afghánistánského tažení se o tom v sovětských sdělovacích prostředcích začalo otevřeně mluvit a psát.

Přiosťující se politická situace a stále hlasitější volání jednotlivých národů po nezávislosti mají rovněž následky pro Rudou armádu. Dochází zvýšenou měrou k dezercím, zejména v kavkazských republikách; v baltických republikách, v Arménii a Azerbajdžánu odmítají tisíce branců nastoupit vojenskou službu.

To vše vyvolává obavy a nespokojenost sovětských důstojnických kruhů, a zejména generality, znepokojené navíc Gorbačovovými dohodami o kontrole zbrojení se Západem a stahováním sovětských vojsk z Československa, Maďarska a východního Německa.

Také ostatní konservativní, orthodoxně komunistické kruhy v Sovětském svazu dávají najevo, že už mají dost liberality a uvolňování politických oštěží, jimiž se Gorbačov a jeho přívrženci snažili zabránit hrozícímu hospodářskému kolapsu. Náčelník zlopověstné KGB Krjučkov vystoupil na Sjezdu lidových zástupců s projevem, jehož slovník byl převzat ze stalinských dob. Ze všech sovětských problémů obviňoval Západ, tvrdil, že podporuje radikální nacionalisty, aby do-

1969 obnovena

1945 zakázána

1883 založena

Číslo 3.—DM

23. ročník. (256.) číslo

NÁRODNÍ POLITIKA

Nezávislý měsíčník

D-8000 München 80, Scharfetterplatz 12, tel. 089-690 36 88

ONOR — Februar 1991

Original i kopie mají dva archy, jeden textový a jeden podpisový. Část textová spolu se souhrnem jmen všech podepsaných bude odeslána dále na tyto instituce:

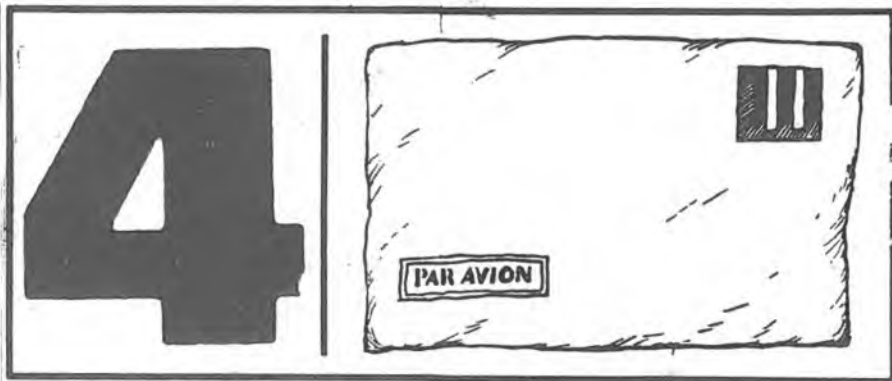
1. Ústřední výbor Národní fronty, Praha 1, Valdštejnské náměstí č.4 - Malá strana,
2. Městský národní výbor v Šumperku,
3. Redakce "Naše slovo" v Šumperku.

Jméno	BYDLIŠTĚ	Rok narození	Podpis
ZATOUKAL JIŘÍ	ŠUMPERK		<i>[Signature]</i>
Opletal Jirí	Šumperk		<i>[Signature]</i>
FUKANOVA HANA	ŠUMPERK		<i>[Signature]</i>
ZATOUKAL LIVA MARIE	ŠUMPERK		<i>[Signature]</i>
SVETKA MARCEL	ŠUMPERK		<i>[Signature]</i>
HUJICEK LUBOS	ŠUMPERK		<i>[Signature]</i>
TOMANOVÁ IVA	ŠUMPERK		<i>[Signature]</i>
Bečková Alena	Šumperk		<i>[Signature]</i>
Jurčíková Alena	Šumperk		<i>[Signature]</i>
SEVČÍKOVÁ ZDANOMIRA	Šumperk		<i>[Signature]</i>
POSPÍCHALOVÁ DANA	Šumperk		<i>[Signature]</i>
AK. MAL. MARIE APOCALA	ms. v. sp.		<i>[Signature]</i>
AK. MAL. MIROSLAV KOVAL	SOBOTIN		<i>[Signature]</i>
AK. MAL. ANEŽKA KOVALOVA	SOBOTIN		<i>[Signature]</i>
AK. MAL. JIŘÍ KRTOČKA	ŠUMPERK		<i>[Signature]</i>
ING. LENKA KUCHAROVA	ŠUMPERK		<i>[Signature]</i>

Original i kopie mají dva archy, jeden textový a jeden podpisový. Část textová spolu se souhrnem jmen všech podepsaných bude odeslána dále na tyto instituce:

1. Ústřední výbor Národní fronty, Praha 1, Valdštejnské náměstí č.4 - Malá strana,
2. Městský národní výbor v Šumperku,
3. Redakce "Naše slovo" v Šumperku.

Jméno	BYDLIŠTĚ	Rok narození	Podpis
VEBER Jiří	Šumperk, Ašova 1		<i>[Signature]</i>
VEBEROVA JIŘINA			<i>[Signature]</i>
GARDAPOVA KUCHANA	Šumperk, gen. Frolody 10		<i>[Signature]</i>
GARDAS POKA			<i>[Signature]</i>
KREJCI MIROSLAV	Šumperk "mám. Klen 514.		<i>[Signature]</i>
RAHNAS JIRI	ŠUMPERK KROCHOVA č. 2		<i>[Signature]</i>
ING. KOTĚRNA JAROSLAV	ŠUMPERK, VANČUROVA 36		<i>[Signature]</i>
ANDRÁČEK DUŠAN	V LOSINY 1 máje 326		<i>[Signature]</i>
OPLETAL MILAN	Přibramovské 24 AŠ		<i>[Signature]</i>
ORSAG PAUL	DEMOCVICI 18 ŠUMPERK		<i>[Signature]</i>
Jurčáček Miloslav	Zerolínovské 18		<i>[Signature]</i>
SUCHAN JIRI	NEBUŠOVA 15 Šumperk		<i>[Signature]</i>
GOLDOVA JANA	VIKÝŘOVICE 364		<i>[Signature]</i>
MOKBA Anna	Radnicni 25 Šumperk		<i>[Signature]</i>
GOLDOVA MIRKA	Viluhonice 364		<i>[Signature]</i>
MILINA A. Miroslav	Erberova 5 Šp.		<i>[Signature]</i>
Trávek Vítěz	KUDELOVA 119		<i>[Signature]</i>
URBAN PĚTR	TYRŠOVA 15		<i>[Signature]</i>
KOČÍBOVA MONIKA	VIKÝŘOVICE 167 Šp.		<i>[Signature]</i>
Nováková Zdenka	JAVOŘIČKOVA 9 ŠUMPERK		<i>[Signature]</i>
ESVET ZILAN	Nový Malín 2P3		<i>[Signature]</i>
	LEVNÁ 54 ŠUMPERK		<i>[Signature]</i>

NEDELJNA BORBA
subota-nedelja 8-9. septembar 1990.
strana

¿QUIERE APRENDER IDIOMAS?
Entérese donde, a través de las páginas de Anuncios por Palabras de ABC

Paridad de la peseta
(Así empieza la semana)

• Dólar USA.....	92,797
• Ecu.....	128,400
• Libra esterlina.....	181,978
• 100 yenes.....	70,744
• Marco alemán.....	62,360
• Franco francés.....	18,328
• Franco suizo.....	72,917
• 100 esc. portugueses.....	71,005
• 100 liras italianas.....	8,323

Original i kopie mají dva archy, jeden textový a jeden podpisový. Část textová spolu se souhrnem jmen všech podepsaných bude odeslána dále na tyto instituce:

1. Ústřední výbor Národní fronty, Praha 1, Valdštejnské náměstí č.4 - Malá strana,
2. Městský národní výbor v Šumperku,
3. Redakce "Naše slovo" v Šumperku.

Jméno	BYLIŠTĚ	Rok narození	Podpis
HAINY VLADIMÍR	ŠUMPERK	1934	[Signature]
ŠCHURKOVÁ MIROSLAVA	NEZVALOVA 20 ŠUMPERK	1934	[Signature]
HAHLOVÁ EVŽENIE	NEZVALOVA 20 ŠUMPERK	1934	[Signature]
HJHPL MIROSLAV	NEZVALOVA 20 ŠUMPERK	1934	[Signature]
KAK JOSEF	ZA NEMOCNICI 183 LIBINA	1934	[Signature]
MATEJ ČEK JOSEF	BRUNN 76	1934	[Signature]
Štá Radčiar	Ková. Mira 20 Šumperk	1934	[Signature]
ŠEVČEK VL	ROMANSKÁ 4, ŠK	1934	[Signature]
Večerková Z.	B. Němce 5, ŠK	1934	[Signature]
VLADL Jaroslav	Narodova 4, ŠK	1934	[Signature]
VĚNOS JIŘÍ	N. Mlýnská 12	1934	[Signature]
VEJNÍK JIŘÍ	Bratrstva 1 ŠK	1934	[Signature]
VOUCH Radmila	U Krambovka 20 ŠK	1934	[Signature]
Váňová Jan	Družba 18.17	1934	[Signature]
SOBOTOVÁ MARIE	ŠHETANOVÁ 25, ZÁBŘEH	1934	[Signature]
MYNÁŘ JAN	DLOUHOMILOV 144	1934	[Signature]
JURÁNEK VADIMÍR	BRUNN 592	1934	[Signature]
ZOBÝKAL VÍTEK	Záporožská 2 PŘÍMĚŘÍ	1934	[Signature]
BOŤA JOSEF	Z. KŘEČKY 20 ŠUMPERK	1934	[Signature]
KOŠTAL PETR	Zábréh, nám. OSVobození 12	1934	[Signature]
gustav	Bratrstva 394	1934	[Signature]
KROBOŮ JIŘÍ	Šmardoie 7	1934	[Signature]
ADÁMEK MIROSLAV	Dobrušského 10 ŠUMPERK	1934	[Signature]
HAINY EMILIE	USA 34, ŠUMPERK	1934	[Signature]

Original i kopie mají dva archy, jeden textový a jeden podpisový. Část textová spolu se souhrnem jmen všech podepsaných bude odeslána dále na tyto instituce:

1. Ústřední výbor Národní fronty, Praha 1, Valdštejnské náměstí č.4 - Malá strana,
2. Městský národní výbor v Šumperku,
3. Redakce "Naše slovo" v Šumperku.

Jméno	BYLIŠTĚ	Rok narození	Podpis
KASPAR JAN	ŠUMPERK	1934	[Signature]
KOČENDOVÁ JANA	DLOUHOMILOV	1934	[Signature]
KOČENDA JIŘÍ	DLOUHOMILOV	1934	[Signature]
Emilie K.	Zábréh	1934	[Signature]
SOMMER LUBOŠ	ZÁBŘEH	1934	[Signature]
HABINDOVÁ Renata	ŠUMPERK	1934	[Signature]
HAVLÍČKOVÁ Xénka	ŠUMPERK	1934	[Signature]
PUDIL IVAN	ŠUMPERK	1934	[Signature]
RUSNÁKOVÁ Renata	Šumperk	1934	[Signature]
Kučerka B. J.	Š. Křepel	1934	[Signature]
KUBIČEK ANT.	D. STUBĚNKY	1934	[Signature]

Bolsa	
(Así empieza la semana)	
MADRID	BARCELONA
260,24	256,71
BILBAO	VALENCIA
344,19	219,90
Índice ABC: 115,02	

ABC

DIARIO DE ECONOMIA

25-2-91 Núm. 1386

SVOBODNÁ EVROPA
SLOBODNÁ EURÓPA

720 KHz(SV)
9595 KHz

RADIO FREE EUROPE
RADIO LIBERTY, INC.

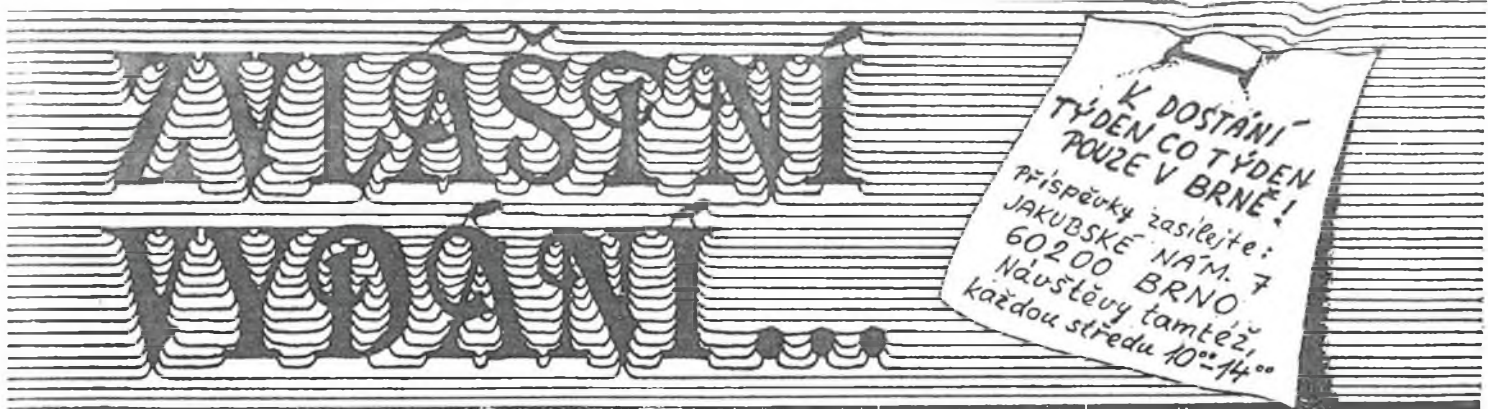

Juan Pablo II

ANUNCIOS
ESQUELAS

ABC

571 85 89

23. 11—29. 11. 1990 — ČÍSLO 6 — ROČNÍK I — CENA 2,— Kčs

ATENTÁT NA KULTURU!

aneb

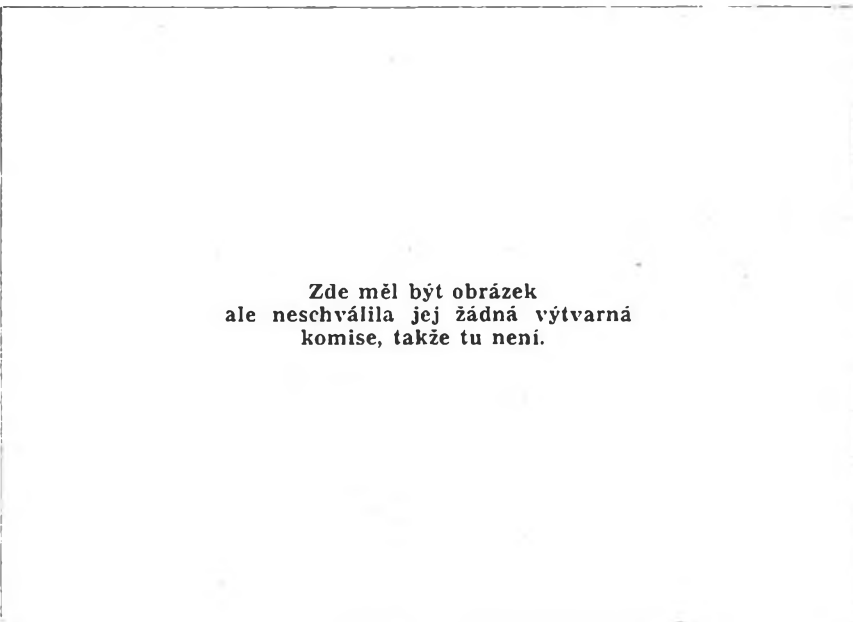
PERESTROJKA DOKTŮRA UHDEHO

Místo úvodníku jsem dnes nucen
Vám sdělit, že _____
_____, což je jisté. _____
Takže _____
_____ a nezbývá

než konstatovat, že _____

Č. Kocar

ŽIJEME OPĚT (STÁLE?) V POLICEJNÍM STÁTĚ!